

Gelir ve Bölge Ayrımına Göre Uluslararası Sermaye Hareketlerinin Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi: Ampirik Bir Analiz*

The Effect of International Capital Movements on the Economic Growth, According to the Separation of the Income and Region: An Empirical Analysis

Coşkun KARACA¹

Tezcan ABASIZ²

ÖZET

Nispeten düşük gelir düzeyine sahip az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler, kalkınmanın finansmanı için yüksek miktarda fona ihtiyaç duymaktadır. Ancak bu finansmanın yurt içi tasarruflarla karşılanması, bu ülkelerdeki düşük gelir düzeyi ve düşük tasarruf oranları nedeniyle neredeyse imkânsızdır. Bu yüzden bu ülkelerin özellikle 1980 sonrasında finansal serbestleşme çabaları, bir yandan ülkelerin büyümesi ve kalkınması için gerekli olan finansman ihtiyacını karşılarken diğer yandan ülkelerde önemli ekonomik sorunlara yol açmıştır. Yapılan ampirik çalışmalarda sermaye hareketlerinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisinin ülkeden ülkeye farklı olabileceği görülmektedir. Bu çalışmada, düşük gelirli ülkelere giren uluslararası sermaye hareketlerinin bu ülkelerin ekonomik büyümesi üzerindeki etkileri, yirmi beş gelişmekte olan ülke, gelir gruplarına ve coğrafi bölgelere göre sınıflandırılarak 1980–2005 dönemi için analiz edilmiştir. Buna göre portföy yatırımlarının ekonomik büyüme üzerindeki pozitif etkisi, düşük gelirli gelişmekte olan ülkelere, nispeten yüksek gelire sahip gelişmekte olan ülkelere göre daha fazla bulunmuştur. Doğrudan yabancı yatırımların ekonomik büyümeye olan katkısının ise ev sahibi ülkelerdeki gelişmiş insan sermayesi ve bunu destekleyecek alt yapıya bağlı olarak değiştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Sermaye Hareketleri, Ekonomik Büyüme

ABSTRACT

Less-developed or developing countries, which have relatively low income level, need high amount of funding for the financing of the development. However, it is almost impossible to meet this financing with domestic savings due to the low income level and low saving rates in these countries. Therefore, while the financial liberalization efforts of these countries especially after 1980 fulfilled the funding need which was necessary for the growth and development of the countries, they caused significant economic problems in the countries. The empirical studies suggest that capital inflows might have different effects on countries' economic growth. In this study, the effects of international capital movements on economic growth of developing countries are investigated by classifying 25 developing countries according to their income level and geographical regions for the years 1980-2005. The effects of portfolio investments on economic growth in low income countries are higher compared to high income countries and the level of human capital and infrastructure in home countries affects the volume of foreign direct investment.

Keywords: International Capital Movements, Economic Growth

* Bu makale hazırlanırken Coşkun Karaca tarafından 2008 yılında sunulan “Uluslararası Sermaye Hareketleri ve Ekonomik Büyüme: Panel Veri Analizi (1980-2005)” isimli yüksek lisans tezinden yararlanılmıştır.

¹ Öğretim Görevlisi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Devrek Meslek Yüksekokulu, Devrek/ZONGULDAK,

E-mail: coskunkaraca@hotmail.com

² Araştırma Görevlisi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, ZONGULDAK,

E-mail: tezcan_abasiz@hotmail.com